

21. Työnvälitys¹⁾

Työmarkkinat

Työnvälitystoimisto kuului kertomusvuonna jatkuvasti kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön valvontaan.

Kertomusvuonna tapahtui maan työmarkkinoilla huomattava muutos epäedulliseen suuntaan. V:n 1951 vientisuhdanteet olivat olleet paremmat kuin yhtenäkkään aikaisempana sodanjälkeisenä vuonna, mutta kertomusvuonna ne huononivat huomattavasti lähinnä kansainvälisten markkinoiden kirstymisen tähden. Puutavaramarkkinoiden hiljeneminen lamautti jo sinänsä maamme suhdanneherkkää talouselämää vähentäen sekä vientiä että tuontia, mutta lisäksi rajoitettiin tuontia sekä valuuttavarannon vähenemisen takia että nimenomaan myös sen tähden, että nousukauden aikana myönnettiin liian avokätisesti tuontilisenssejä, joiden vaikutus ulottui pitkälle v:een 1952 ja jotka aiheuttivat huomattavien varastojen syntymisen, ostovoiman taasen vuoden mittaan vähentyessä.

Vuoden alkupuolella ei laskusuunnan merkkejä vielä näkynyt ja Olympian kisojen valmistelu osaltaan myös ylläpiti maassamme korkeaa työllisyyttä. Elokuusta lähtien alkoi tilanne kuitenkin huonontua ja syksystä alkaen heikkeni työvoiman kysyntä selvästi entisiin vuosiin verrattuna. Ruumiillisen työn kohdalla syntyi vuoden loppuun mennessä odotukset ylittävää työttömyyttä, ja myös henkisen työn määrättyillä aloilla muodostui sijoitumisvaikeuksia. Helsingissä muodostui tilanne vaikeimmaksi rakennus- ja sekatyöläisille. Metalliteollisuudessa ei syntynyt läheskään yhtä suuria vaikeuksia, koska sotakorvausten päättymisen vuoksi vapautunut tuotanto voitiin nyt sijoittaa jälleen avautuneille vientimarkkinoille.

Tilanteen kehittyminen näkyy työnvälitystoimiston tilastolaskelmissa, jotka yksityiskohtaisesti esitetään ao. osastojen kohdalla.

Työnvälityslautakunta

Lautakunnan kokoonpano. Työnvälityslautakunnan puheenjohtajana toimi kertomusvuonna lehtori H. Vilkema ja varapuheenjohtajana toimittaja L. Nurmi. Työnantajien edustajina kuuluivat lautakuntaan kauppaneuvos W. Korhonen ja rakennusneuvos J.N. Syvähuoko sekä työntekijäin edustajina sihteeri O. Närvänen ja toimitsija V. Pulkkinen. Varajäseninä olivat työnantajien edustajat, varatuomari H. Hallberg ja diplomi-insinööri V. Hintikka sekä työntekijäin edustajat, toimitsijat T. Anttila ja H. Helkavuori. Kaupunginhallitusta edusti lautakunnassa kaupunginjohtaja A. Tuurna.

Lautakunnan kokoukset. Työnvälityslautakunnalla oli kertomusvuonna viisi (ed. vuonna 10) kokousta, ja käsiteltiin niissä yhteensä 68 (99) asiaa. Lautakunnan käsittelemistä asioista mainittakoon seuraavaa:

Lautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavat lausunnot: osittai-

sen vapautuksen myöntämisestä viranhoidosta osastonjohtaja W. Mattlarille (21.1. 5 §, 21.4. 20 §); kaupungin kiinteän omaisuuden tarkastajien kertomuksesta v:ltä 1951 (21.4. 19 §); lisätalousarviosta (21.4. 21 §). Lautakunta teki kaupunginhallitukselle mm. seuraavat esitykset: matkavastustusten myöntämisestä eräille työvälistystoimiston virkailijoille osallistumista varten työvälistysvirkailijoiden neuvottelupäiviin (21.4. 14 §); toimistoapulaisen ottamisesta maatalousosastolle (21.4. 25 §); ammatinvalinnan ohjauksen tp. apulaisten määrän lisäämisestä (4.7. 30 §); eräiden työvälistystoimiston virkojen palkkaluokkien korottamisesta (4.7. 41 §); toimistoapulaisen ottamisesta ylioppilaskoulutukseen (8.9. 49 §); komitean asettamisesta työvälistystoimiston johtosäännön laatimista varten (24.11. 65 §).

Työvälistystoimisto

Osastojako. Työvälistystoimistossa oli kertomusvuoden aikana kaksi yleistä ja viisi erikoisosastoa. Kumpikin yleinen osasto, miesosasto ja naisosasto, jakaantui kolmeen alaosastoon, nim. miesosasto rakennus- ym. ammattimiesten, metalli- ym. ammattimiesten ja sekatyömiesten alaosastoihin sekä naisosasto kotiapulaisten, tehdas- ym. ammattityöläisten sekä puhdistus- ja aputyöläisten alaosastoihin. Erikoisosastoja olivat henkisen työn osasto, nuoriso-osasto, merimiesosasto, maatalousosasto ja ravintolaosasto.

Henkilökunta. Koko työvälistystoimiston ja sen keskuskanslian johtajana oli filosofian maisteri S. Seppälä. Kirjaajana toimi neiti S. Solje ja ylivahvistamarina herra V. Kauhanen.

Yleisen miesosaston vt. johtajana toimi herra W. Ahtio. Rakennus- ym. ammattimiesten alaosaston hoitajan avointa tointa ei täytetty kertomusvuonna, alaosaston toimentajana oli herra T. Uinajoki kuolemaansa kesäkuun 2 p:ään asti ja siitä alkaen vt:nä herra A. Kättö. Metalli- ym. ammattimiesten alaosaston hoitajana oli herra V. Lähikari ja toimentajana herra R. Ryöti, sekatyöläisten alaosaston hoitajana herra T. Leander ja toimentajana herra M. Turunen. Yleisessä naisosastossa oli kotiapulaisten alaosaston hoitajana neiti S. Rechartt, tehdas- ym. ammattityöntekijöiden alaosaston hoitajana filosofian maisteri E. Sihvonen sekä puhdistus- ja aputyöläisten alaosaston hoitajana neiti L. Ahkia.

Henkisen työn osaston johtajana toimi filosofian maisteri Y. Vuorjoki Osastonjohtajan apulaisina toimivat neiti H. Koski ja vt:nä hovioikeuden auskultantti H. Quick. Sääntöpalkkaisina toimentajina olivat rouvat A. Ekroth, H. Kantola, T. Petäjäniemi elokuun 31 p:ään asti ja syyskuun 1 p:stä alkaen V. Seppälä ja M. Turunen, vt. toimentajina rouvat R. Salo ja E. Suhonen elokuun 31 p:ään asti sekä syyskuun 1 p:stä alkaen neiti H. Venäläinen ja insinööri J. Lagerstam. Ylioppilaskoulutuksen hoitajana oli herra J. Latola elokuun 31 p:ään asti ja syyskuun 1 p:stä alkaen herra T. Tenn sekä syyskuun 1 p:stä alkaen vt. toimistoapulaisena neiti E-S. Taulasalo.

Nuoriso-osaston johtajana toimi filosofian maisteri W. Mattlar. Ammatinvalintapsykologina oli professori K. von Fieandt maaliskuun 31 p:ään asti ja sen jälkeen vt:nä filosofian maisteri M. Samooja, ammatinvalintapsykologina filosofian maisteri H.A. Turja, vt. apulaispsykologina filosofian maisteri M. Samooja maaliskuun 31 p:ään asti ja syyskuun 1 p:stä lähtien filosofian maisteri P. Saarinen, ammatinvalinnan ohjauksen apulaisina filosofian maisteri A. Hiitonen ja herra J. Mäkinen, vt. apulaisina filosofian maisteri E. Waris heinäkuun 15 p:ään saakka ja filosofian maisteri M. Ahlakari elokuun 1 p:stä lähtien sekä tp. apulaisina filosofian maisterit M. Tuukkanen ja S. Kamu elokuun 15 p:ään asti, K. Multmäki heinäkuun 1 p:stä alkaen ja M. Huttunen syyskuun 1 p:stä alkaen sekä herra P. Hägglund ja herra N. Kaila huhtikuun 15 p:ään asti. Sääntöpalkkaisina toimentajina olivat rouvat A. Berglund, M. Turunen elokuun 31 p:ään asti ja T. Petäjäniemi syyskuun 1 p:stä alkaen, vt. toimentajina neidit D. Andersson ja E. Pirhonen sekä rouva E. Suhonen syyskuun 1 p:stä alkaen.

Henkisen työn osaston ja nuoriso-osaston yhteisinä viranhaltijoina olivat konekirjoittajat, rouvat L. Koponen ja A.-L. Talvio sekä puhelin-keskuksen hoitaja M. Winkler ja vahtimestari V. Lahtinen.

Merimiesosaston johtajana toimi kertomusvuonna ekonomi N. Mattsson, naisten alaosaston hoitajana neiti A. Ahovaara, sääntöpalkkaisena toimentajana herra P. Tötterström ja virkaatekevänä vahtimestarina herra K. Vajo.

Maatalousosaston sääntöpalkkaisena johtajana toimi metsänhoitaja M. Valtonen sekä vt. toimistoapulaisena rouva T. Granlund syyskuun 1 p:stä lähtien.

Ravintolaosaston sääntöpalkkaisena johtajana toimi herra E.O. Auer, toimentajina neiti M. Olenius, E. Saarela ja A. Vitikka.

Kustannukset. Työnvälitystoimiston kokonaismenot nousivat kertomusvuonna 36 405 447 mk:aan (ed. vuonna 33 717 772 mk). Ne menot, joihin anotaan valtion osallistumista työnvälityslain mukaan, olivat 36 065 237 mk (ed. vuonna 33 272 511 mk).

Kirjeenvaihto. Työnvälitystoimiston kirjeenvaihto kertomus- ja edellisessä vuonna selviää seuraavasta:

O s a s t o	V. 1 9 5 2		V. 1 9 5 1	
	Saapuneita kirjeitä	Lähetettyjä kirjeitä	Saapuneita kirjeitä	Lähetettyjä kirjeitä
Yleiset osastot	3 045	1 888	3 181	1 528
Henkisen työn osasto	1 458	3 963	1 175	4 139
Nuoriso-osasto	1 850	5 952	1 645	5 115
Merimiesosasto	3 001	1 344	2 760	1 566
Maatalousosasto	255	650	207	361
Ravintolaosasto	1 370	2 737	1 215	4 663
Kaikkiaan 10 979		16 534	10 183	17 372

Huoneistot. Yleiset osastot ja maatalousosasto toimivat Aleksanterinkadun 1:ssä, henkisen työn osasto ja nuoriso-osasto Aleksanterinkadun 21:ssä ja merimiesosasto Satamakadun 2:ssa. Ravintolaosasto muutti helmikuussa Mariankadun 22:sta Aleksanterinkadun 1:een, jossa suoritettiin siinä ennen korjaustöitä.

Työnhakemukset. Työnhakemus on voimassa, mikäli työhönsijoitusta tai työnhakijan ilmoittamaa peruutusta ei tapahdu, ilmoittautumisviikkoa seuraavan viikon loppuun asti. Jos hakemus tämän ajan umpeenkuluttua, mutta saman kalenterikuukauden aikana uudistetaan, merkitään kuukausitilastoon uusi työnhakemus saman henkilön kohdalta. Samoin menetellään, jos työnhakija on osoitettu niin lyhytaikaiseen työhön, että hän saman kalenterikuukauden tai jo saman viikon aikana uudistaa työnhakemuksensa. Jos työnhakemus on voimassa kuukauden vaihteessa, se merkitään siirtona seuraavan kuukauden tilastoon.

Seuraavasta asetelmasta käyvät selville koko toimiston työnhakemusten luvussa tapahtuneet muutokset v. 1951-52:

	1 9 5 2		1 9 5 1		Muutos	
	Luku	%	Luku	%	Luku	%
Miesten työnhakemukset	28 715	51.4	22 707	49.3	+ 6 008	+ 26.5
Naisten työnhakemukset	27 120	48.6	23 368	50.7	+ 3 752	+ 16.1
Yhteensä	55 835	100.0	46 075	100.0	+ 9 760	+ 21.2

Työnhakemusten luku kasvoi huomattavasti, mikä johtui työtilanteen kiristymisestä vuoden loppupuolella. Kaikilla osastoilla kohosi tämä luku myöskin, paitsi puhdistus- ja aputyöläisten alaosastolla, jossa se hieman aleni. Rakennusammattimiesten alaosastolla oli kasvu suhteellisesti suurin, mutta eräillä erikoisosastoilla oli myöskin melkoista lisäystä. Naisten yleisellä osastolla sen sijaan työnhakemusten luku pysyi suunnilleen ennallaan, mikä kuvastaa työtilanteen vakavuutta naisten ruumiillisen työn aloilla.

Työtä hakeneet henkilöt. Työnhakijoiden luvussa tapahtuivat 1951-52 seuraavat muutokset:

	1 9 5 2		1 9 5 1		Muutos	
	Luku	%	Luku	%	Luku	%
Miehet	13 234	52.6	10 485	51.3	+ 2 749	+ 26.2
Naiset	11 919	47.4	9 953	48.7	+ 1 966	+ 19.8
Yhteensä	25 153	100.0	20 438	100.0	+ 4 715	+ 23.1

Työnhakijoiden luvun kasvuun ovat vaikuttaneet samat syyt kuin työnhakemustenkin. Työnhakijoiden luku lisääntyi kaikilla osastoilla. Työnhakemusten ja työnhakijain jakaantuminen eri ammattialoille, osastoille ja kuukausille selviää taulukkoliitteistä.

Tarjotut työpaikat. Työpaikkatarjousten luvussa tapahtuivat 1951-52 seuraavat muutokset:

	1 9 5 2		1 9 5 1		Muutos	
	Luku	%	Luku	%	Luku	%
Miesten paikat	15 638	45.1	16 028	45.9	- 390	- 2.4
Naisten paikat	19 038	54.9	18 899	54.1	+ 139	+ 0.7
Yhteensä	34 676	100.0	34 927	100.0	- 251	- 0.7

Työpaikkatarjousten luvun väheneminen oli seurauksena loppuvuoden heikentyneestä työtilanteesta. Vähennyksen pienuus taas johtui siitä, että työpaikkatarjousten luku ei laskenut kaikilla osastoilla, vaan nousi merimies-, maatalous- ja ravintolaosastoilla syistä, jotka selvitetään kunkin osaston kohdalla. Myös rakennusammattimiesten osastolla tapahtui nousua ennenkuin työtilanne myöhemmissä huononi.

Sataa työpaikkatarjousta kohden oli kertomusvuonna 161.0 työnhakemusta. Tämä ns. yleinen rasitusluku oli v. 1951 131.9 ja v. 1950 140.5.

Luvun kohoaminen kuvaistaa työtilanteen huononemista vuoden lopulla.

Työnuvältitykset. Työnuvältitysten luvussa tapahtuivat 1951-52 seuraavat muutokset:

	1 9 5 2		1 9 5 1		Muutos	
	Luku	%	Luku	%	Luku	%
Miesten välitykset	13 890	49.7	13 816	50.5	+ 74	+ 0.5
Naisten välitykset	14 047	50.3	13 558	49.5	+ 489	+ 3.6
Yhteensä	27 937	100.0	27 374	100.0	+ 563	+ 2.1

Työllisyystilanteen heikkeneminen vaikutti välitysluvun laskuun vain osalla osastoja. Nousua tapahtui rakennusammattimiesten alaosastolla sekä nuoriso-, merimies-, maatalous- ja ravintolaosastoilla, syistä, jotka selvitetään kunkin osaston kohdalla. Nousua oli kaikkiaan hieman runsaammin kuin laskua, joten koko toimiston välitysluku nousi loppuvuoden tilanteesta huolimatta. Nousu oli naisten kohdalla runsaampi kuin miesten. Tärkeimpänä syynä välitysluvun nousuun oli Olympian kisojen aiheuttama työvoiman kysyntä.

Työpaikkatarjousten ja välitysten jakaantuminen ammattialoille, osastoille ja kuukausille selviää taulukkoliitteistä.

Sataa työnhakemusta kohden oli kertomusvuonna 50.0 välitystä (v. 1951 59.4 ja v. 1950 56.2) ja sataa työpaikkatarjousta kohden 80.6 välitystä (v. 1951 78.4 ja v. 1950 78.9).

Ylioppilasvälityksen, joka toimi henkisen työn osaston alaisena, luvut sisältyvät eri osastojen välitystilastoihin siten, että sen työnhakijat kuuluivat henkisen osaston työnhakijoihin, mutta työpaikkatarjoukset ja välitykset jakaantuivat eri osastojen tilastoihin ko. työpaikan laadun mukaisesti. Ylioppilasvälityksen toimittamia työnuvältityksiä oli yhteensä 1 372 (ed. vuonna 1 742) ja ne jakaantuivat eri osastoille seura-

vasti: henkisen työn osasto 671 (ed. vuonna 1 122), ravintolaosasto 366 (ed. vuonna 37), sekatyöläisten alaosa 140 (ed. vuonna 293), kotiapulaisten alaosa 127 (ed. vuonna 153), tehdas- ja ammattityöntekijättärien alaosa 15 (ed. vuonna 70), rakennusammattimiesten alaosa 12 (ed. vuonna 6), puhdistus- ja aputyöläisten alaosa 23 (ed. vuonna 42), metalli- ym. ammattimiesten alaosa 14 (ed. vuonna 13), maatalousosa 4 (ed. vuonna 6). Vaikka ylioppilaiden välittäminen Olympian kisojen ravintolatehtäviin lisäsi huomattavasti välityslukua, vaikutti syksyn huonontunut työtilanne toisaalta lukuun vielä enemmän alentavasti, niin että koko välitysluvun lasku muodostui suhteellisen suureksi.

Erikoisosastot. Erikoisosastojen toimintaa valvovat työnylityslain ja työnylitystoimiston ohjesäännön mukaan erityiset toimikunnat, puheenjohtajanaan lautakunnan puheenjohtaja ja varapuheenjohtajanaan lautakunnan varapuheenjohtaja.

Henkisen työn osaston (henkisen työn välityskeskus) toimikunnan varsinaiset jäsenet olivat: työnantajien edustajina kauppatieteen kandidaatti A.P. Kauppinen ja ekonomi G.A. Hannén sekä työntekijöin edustajina liittopuheenjohtaja A.A. Happonen ja toimitsija A.A. Sainio. Varajäsenet olivat: työnantajien edustajina kanslianeuvos G.V. Sjöberg ja filosofian maisteri H.J. Hormio sekä työntekijöin edustajina rouva L.S. Lehto ja varatuomari V.J.V. Kanerva. Toimikunta kokoontui kertomusvuonna 3 kertaa.

Henkisen työn osaston johtajana oli filosofian maisteri Y.J. Vuorjoki.

Akateemisen loppututkinnon suorittaneista oli vastavalmistuneilla lakimiehillä jatkuvia sijoitusvaikeuksia. Edellisenä kertomusvuonna ilmenyt ajoittainen valtiotieteiden kandidaattien ylitarjonta muodostui eräiden aineyhdistelmien kohdalta (valtio-oppi, sosiologia ja sosialipoliitikka) säännölliseksi ilmiöksi, joka pakotti em. tutkinnon suorittaneita hakeutumaan varsinaisen alansa ulkopuolisiin töihin. Sen sijaan kansantalous- ja varsinkin tilastotieteen maistereiden kysyntä oli jatkuvasti tarjontaa suurempi. Kansantaloustieteen maistereiden kohdalta tasoittuu kysyntä ja tarjonta v:n 1953 aikana, koska valmistuvien lukumäärä ko. vuonna on huomattavan suuri. Kiristyneen ulkomaankauppamme seurauksena voitaneen pitää ekonomien verrattain runsasta esiintymistä työmarkkinoilla syksystä 1952 alkaen, mutta nähtäväksi jää, eikö kauppa- ja korkeakoulujen oppilasmäärien lisääntyminen ja siitä johtuva valmistusluku kasvu aiheuta jatkuvastikin ko. työvoiman ylitarjontaa.

Metsänhoitajien ja agronomien vaikea työtilanne lieventyi kertomusvuoden aikana lähinnä siitä syystä, että vastavalmistuneiden lukumäärä pienentyi huomattavasti. Metsänhoitajien kohdalta tilanteeseen vaikuttivat myös vuoden ensimmäisellä puoliskolla vallinneet edulliset suhdanteet.

Kemistien sijoittumisvaikeudet jatkuivat muuttumattomina. Teknillisellä alalla oli havaittavissa edellisestä vuodesta kiristynyt työtilanne, joka erikoisesti ilmeni metalli- ja rakennusteollisuuden piirissä sekä heikkovirta-alalla. Ilmiö johtui lähinnä taloudellisten suhdanteiden vaikeutumisesta. Diplomi-insinööreillä ei kuitenkaan yleensä ollut sijoittumisvaikeuksia.

Kansakoulunopettajien puute lieventyi syyskauden alkaessa, kun sen sijaan oppikoulunopettajien puute jatkui suunnilleen entisenlaisena.

Mieskonttoristien kohdalla oli jatkuvasti sijoittumisvaikeuksia niillä, joilla ei ollut kaupallista koulutuspätevyyttä tai riittävää kielitaitoa. Naiskonttoristien kysyntä oli pitkin syksyä entistä pienempi, minkä aiheutti taloudellisten suhdanteiden kiristymisen ja nimenomaan viennin supistuminen. Epävarmuus tilanteen kehityssuunnasta kuvastui pidättyvyytenä työvoiman kiinnittämisessä.

Myyntihenkilöstön kohdalta parantui työvoiman tarjonta syksyllä huomattavasti. Kielitaitoisista, ammattikokemusta omaavista oli kuitenkin lievää puutetta koko kertomusvuoden ajan, kun sen sijaan vähemmän pätevistä alan työvoimasta oli ylitarjontaa. Miespuolisilla niin hyvin tuku- kuin vähittäisalan myyjillä oli sijoittumisvaikeuksia.

Kertomusvuonna oli henkisen työn osaston alaosa jakoa seuraava:

- 1) virkamiehet, järjestöjen toimihenkilöt, korkeakoulututkinnon suorittaneet ja opettajat; 2) insinöörit ja teknikot; 3) konttorihenkilöstö; 4) myynti- ja mainoshenkilöstö; 5) muusikot ja muut taiteilijat; 6) yli-

oppilaat. Ylioppilasvälitys toimi edelleen ylioppilaskuntien liiton huoneistossa välittäen opiskeleville ylioppilaille tilapäistöitä lukujen ohessa.

Osasto harjoitti jatkuvasti molempiin työmarkkinaosapuoliin kohdistuvaa propagandaa lehtiutisin ja -ilmoituksin, kirjeitse, puhelimitse sekä henkilökohtaisen yhteydenoton kautta.

Osaston kokonaismenot olivat kertomusvuonna 7 702 246 mk (ed. vuonna 7 038 297 mk).

Työnhakemukset. Seuraavasta asetelmasta käyvät selville osastoille tehtyjen työnhakemusten luvussa tapahtuneet muutokset vv. 1951-52:

	1 9 5 2		1 9 5 1		Muutos	
	Luku	%	Luku	%	Luku	%
Miehet	7 997	44.6	6 862	46.1	+ 1 135	+ 16.5
Naiset	9 947	55.4	8 038	53.9	+ 1 909	+ 23.7
Yhteensä	17 944	100.0	14 900	100.0	+ 3 044	+ 20.4

Työnhakijat. Osaston työnhakijoiden luvut osoittivat seuraavia muutoksia vv. 1951-52:

	1 9 5 2		1 9 5 1		Muutos	
	Luku	%	Luku	%	Luku	%
Miehet	2 913	38.3	2 560	39.2	+ 353	+ 13.8
Naiset	4 698	61.7	3 964	60.8	+ 734	+ 18.5
Yhteensä	7 611	100.0	6 524	100.0	+ 1 087	+ 16.7

Työnhakemusten ja työnhakijain luvun nousu selittyy sekä Olympian ki-soja varten ilmoittautuneista että vuoden loppupuoliskon vaikeutuneesta työtilanteesta.

Alaosastoittain tapahtui työnhakijaryhmissä seuraavia muutoksia. Virkamiesvälityksen (hallinto, opetustoimi, järjestöt) työnhakijoiden luku nousi 720:stä v. 1951 887:ään v. 1952; insinööri- ja teknikkovälityksessä oli nousu 678 - 772, myyntihenkilöstössä 919 - 1 315 ja konttorihenkilöstön välityksessä 3 589 - 4 086.

Alaosastoilla tapahtunut huomattava työnhakijoiden nousu oli selvänä osoituksena työtilanteesta tapahtuneesta muutoksesta verrattuna edelliseen kertomusvuoteen, jolloin työnhakijoissa esiintyi kokonaisvähennystä. Virkamiesvälityksessä oli nousua havaittavissa kaikissa ryhmissä, voimakkaimmin lakimiesten, valtiotieteiden kandidaattien ja ekonomien ryhmissä. Insinööri- ja teknikkovälityksessä oli työnhakijoiden lukumäärän nousu kaikkien ammattiryhmien kohdalla tasaista, joskin rakennusosalalla syyskuudella alkanut hiljaisuus lisäsi rakennusmestari-hakijain lukumäärää. Myyntihenkilöstön kohdalla lisäsi työnhakijalukua sekä kasvanut kysyntä että parantunut työvoiman tarjonta. Konttorihenkilöstön työnhakijajousu oli osoitus siitä, että jo useampia vuosia alalla vallinnut työvoiman puute lieveni, kysynnän ja tarjonnan tasaantuessa osittain. Eräillä konttorialoilla oli vieläkin havaittavissa työvoiman puutetta, ennen kaikkea ammattitaitoisista kirjeenvaihtajista ja konekirjoittajista. Sijoittumisvaikeuksia oli taasen etupäässä riittämättömän pätevyuden omaavilla.

Suurin työnhakemusten luku, 3 143, oli lokakuussa ja pienin, 1 808, tammikuussa. V. 1951 oli suurin luku 2 951 toukokuussa ja pienin 1 239 kesäkuussa. Suurin työnhakijaluku 2 383 oli myös lokakuussa ja pienin 1 507 oli elokuussa. (v. 1951 suurin 2 296 toukokuussa ja pienin 1 093 heinäkuussa).

Työssä olevia työnhakijoita oli, kun ylioppilasvälityksen työnhakijoita ei oteta huomioon, keskimäärin 37.3 % (ed. vuonna 42.1 %). Tässä on huomattava, että suurin osa ilman töitä olevista työnhakijoista ei ollut työmarkkinatilanteen tähden työttömänä, vaan muista syistä (ensimmäistä työpaikkaansa hakevat nuoret, jälleen työhön pyrkivät avioliitot, muualta muuttaneet, sairast jne.). Vieraskuntalaisia työnhakijoita oli 10.5 % (ed. vuonna 14.1 %).

Työpaikkatarjousten luvussa tapahtuivat seuraavat muutokset:

	1 9 5 2		1 9 5 1		Muutos	
	Luku	%	Luku	%	Luku	%
Miehet	2 068	37.2	2 407	41.5	- 339	- 14.1
Naiset	3 488	62.8	3 393	58.5	+ 95	+ 2.8
Yhteensä	5 556	100.0	5 800	100.0	- 244	- 4.2

Työväliitysten luvussa olivat muutokset:

	1 9 5 2		1 9 5 1		Muutos	
	Luku	%	Luku	%	Luku	%
Miesten väliitykset	1 802	40.0	2 079	44.7	- 277	- 13.3
Naisten väliitykset	2 707	60.0	2 575	55.3	+ 132	+ 5.1
Yhteensä	4 509	100.0	4 654	100.0	- 145	- 3.1

Sekä työpaikkatarjousten että työväliitysten kohdalla tapahtui laskua, mikä johtui kiristyneen työtilanteen aiheuttamasta vähennyksestä ylioppilasväliityksen kohdalla. Naisten kohdalla tapahtunut nousu johtui alkuvuoden suotuisasta työtilanteesta ja erikoisesti Olympian kisojen aiheuttamasta kysynnystä.

Alaosastoittain tapahtui väliitysluvun nousua virkamiesväliityksessä (183 - 193), konttorihenkilöstön väliityksessä (1 684 - 1 817), insinööri- ja teknikkoväliityksessä (107 - 109), myyntihenkilöstön väliityksessä (518 - 629) ja taiteilijaväliityksessä (1 031 - 1 096). Väliitysten kokonaisnousu oli 321 ilman ylioppilasväliitystä, jossa tapahtunut huomattava vähennys on aikaansaanut koko osaston väliitysluvun laskun. Ylioppilasväliityksen toimittamat, edellisiin lukuihin sisällymättömät henkisen alan työväliitykset jakaantuivat eri aloille seuraavasti: opetustoimi 83, teknilliset alat 33, liike- ja toimistoala 513, terveyden- ja sairaanhoito 7, julkiset yhdyskunnat ja järjestöt 23, kirjallinen ja taiteellinen toiminta 12, yhteensä 671. Lasku edellisestä vuodesta (1 122) johtui lähinnä syksyn työvoimatilanteesta, joka huomattavasti vähensi ammattitaidollisesti heikomman ylioppilastyövoiman kysyntää.

Akateemisen loppututkinnon suorittaneita välitettiin kertomusvuonna yhteensä 93 eri aloille. Eniten välitettiin filosofian kandidaatteja (31), ylempään oikeustutkinnon suorittaneita (24), ekonomeja (20) ja valtiotieteen kandidaatteja (17).

Sataa työpaikkatilausta kohden oli kertomusvuonna 323.0 työnhakemusta. Tämä ns. yleinen rasitusluku oli v. 1951 256.9 ja v. 1950 296.1. Vaikeutunut työtilanne kuvastuu selvästi kertomusvuoden kasvaneesta luvusta.

Sataa työnhakemusta kohden toimitettiin osastolla kertomusvuonna 25.1 väliitystä (ed. vuonna 31.2) ja sataa työpaikkatarjousta kohden 81.8 väliitystä (ed. vuonna 80.2).

Nuorisosaston (Nuorisoväliitys ja ammatinvalinnan ohjaus) toimikunnan tehtävänä on, sen lisäksi mitä yleensä on määrätty työväliityslautakunnan asettamien toimikuntien tehtäväksi erityisesti valvoa, että työnhakija, mikäli mahdollista, osoitetaan sellaiseen työhön, jossa hän ansioon lisäksi saa tilaisuuden sellaisen ammatin oppimiseen, missä hänellä on kehitys- ja vastaisia ansiomahdollisuuksia sekä huolehtia siitä, että työnhakijalle, mikäli mahdollista, annetaan tarpeellista ammatinvalinnanohjausta. Toimikunnan puheenjohtajana oli työväliityslautakunnan puheenjohtaja lehtori H. Vilkema ja sen varapuheenjohtajana lautakunnan varapuheenjohtaja toimittaja L. Nurmi. Varsinaisia jäseniä toimikunnassa olivat kertomusvuonna työnantajien edustajina diplomi-insinööri G.H.M. Burmeister ja johtaja E.V.P. Varanko, työntekijöiden edustajina luennoitsija O.E. Viljanen ja toimitsija K.O. Järvelä sekä koululaitoksen ja vapaan nuorisotyön edustajana pastori A.A.W. Palmgren. Varajäseniä olivat työnantajien edustajina sosiaalilainneuvos A. Kaskela ja varatuomari T.V. Sivula, työntekijöiden edustajina toimitsija T.E. Anttila ja toimittaja E. Sa-

lomaa sekä koululaitoksen ja vapaan nuorisotyön edustajana ministeri, pääjohtaja R.H. Oittinen. Toimikunta kokoontui kertomusvuonna kaksi kertaa.

Nuoriso-osaston johtajana oli filosofian maisteri W. Mattlar.

Nuorison työnvälitys. Nuoriso-osaston harjoittama työnvälitys kohdistui yksinomaan alle 18-vuotiaisiin nuoriin. Nämä esiintyvät seuraavassa työnvälitystilastossa riippumatta siitä, olivatko he saaneet ammatinvalinnanohjausta vai ei. Tässä tilastossa huomioitiin ainoastaan työpaikkoja hakenut nuoriso, joten se ei koske läheskään kaikkia ammatinvalinnanohjausta saaneita, mutta sen sijaan osaksi sellaisia, joille ei annettu ammatinvalinnanohjausta muussa muodossa kuin mitä sitä tavallaan aina joudutaan antamaan välitettäessä työpaikkoja nuorille. Ohjauksen saaneista hakeutui huomattava osa eri kouluihin kartuttamaan tietojään.

Nuoriso-osastolle esitettiin kertomusvuonna 4 609 työnhakemusta, joista poikien tekemiä 2 198 eli 47.7 % ja tyttöjen tekemiä 2 411 eli 52.3 %. Runsaimmin tehtiin uusia työnhakemuksia huhti-kesäkuun aikana, jolloin koululaiset pyrkivät sijoittumaan työhön.

Työnhakemusten määrässä edelliseen vuoteen verrattuna oli tapahtunut muutoksia seuraavasti:

	1 9 5 2		1 9 5 1		Muutos	
	Luku	%	Luku	%	Luku	%
Poikien työnhakemukset	2 198	47.7	1 588	47.8	+ 610	+ 38.4
Tyttöjen työnhakemukset	2 411	52.3	1 735	52.2	+ 676	+ 39.0
Yhteensä	4 609	100.0	3 323	100.0	+ 1 286	+ 38.7

Työnhakemukset lisääntyivät sekä poikien että tyttöjen kohdalla, mikä ennenkaikkea johtui vuoden loppupuolella vallinneesta kiristyneestä työmarkkinatilanteesta, jonka johdosta työnhakemusten määrä heinäkuusta alkaen oli kuukausittain edelliseen vuoteen verrattuna lähes kaksinkertainen.

Työtä hakeneita henkilöitä oli nuoriso-osastolla kertomusvuonna 3 063, joista poikia 1 407 eli 45.9 % ja tyttöjä 1 656 eli 54.1 %.

Työnhakijoita koskevat muutokset edelliseen vuoteen verrattuna olivat seuraavat:

	1 9 5 2		1 9 5 1		Muutos	
	Luku	%	Luku	%	Luku	%
Pojat	1 407	45.9	1 327	47.4	+ 80	+ 6.0
Tytöt	1 656	54.1	1 471	52.6	+ 185	+ 12.6
Yhteensä	3 063	100.0	2 798	100.0	+ 265	+ 9.5

Työnhakijaluvun lisääntymiseen vaikuttivat samat syyt kuin työnhakemustenkin. On myös huomattava, että väestötilastonkin mukaan alkoi 14-17 vuotiaitten kohdalla esiintyä vähäistä lisääntymistä.

Työnhakijoiden pyrkimistä eri työaloille kuvaa seuraava taulukko:

Ammattiala	Pojat	%	Tytöt	%	Yht.	%
Maatalous	7	0.5	4	0.3	11	0.3
Metsätalous	—	—	—	—	—	—
Teollisuus ja käsityö	439	31.2	105	6.3	544	17.8
Rakennustyöt	—	—	—	—	—	—
Henkinen työ	90	6.4	788	47.6	878	28.7
Liikenne	184	13.1	—	—	184	6.0
Kalastus	—	—	—	—	—	—
Ravintola- ja hotelliliike	2	0.1	10	0.6	12	0.4
Taloustoimet	—	—	78	4.7	78	2.5
Erinäiset toimet	685	48.7	671	40.5	1 356	44.3
Yhteensä	1 407	100.0	1 656	100.0	3 063	100.0

Työnhakijoista oli vieraskuntalaisia 21.3 % (21.5).

Työpaikkatarjoukset. Monta vuotta kestänyt nuoren työvoiman huomattava puute, joka tuntui vielä alkuvuodesta, kun tarjottuja työpaikkoja oli tuntuvasti enemmän kuin työnhakijoita, muuttui loppupuolella vuotta eräänlaiseksi työpaikkojen niukkuudeksi, jolla ei kuitenkaan vielä nuorten kohdalla ollut työttömyyden leimaa. Hyvälle työvoimalle oli edelleen tehostetun hankintatoiminnan avulla mahdollista välittää työpaikkoja suhteellisen hyvin.

Työpaikkatarjousten määrässä oli edelliseen vuoteen verraten tapahtunut muutoksia seuraavasti:

	1 9 5 2		1 9 5 1		Muutos	
	Luku	%	Luku	%	Luku	%
Poikien paikat	1 324	42.9	1 733	52.0	- 409	- 23.6
Tyttöjen paikat	1 764	57.1	1 598	48.0	+ 166	+ 10.4
Yhteensä	3 088	100.0	3 331	100.0	- 243	- 7.3

Työpaikkatarjousten väheneminen ei ole kovin suuri. On kuitenkin otettava huomioon, että se vuoden loppupuoliskoon keskittyneenä itse asiassa tuntui suuremmalta kuin voisi näistä luvuista päätellä.

Tarjotut työpaikat jakaantuivat ammattialoittain seuraavasti:

Ammattiala	Pojat	%	Tytöt	%	Yht.	%
Maatalous	18	1.4	5	0.3	23	0.8
Metsätalous	-	-	-	-	-	-
Teollisuus ja käsityö	359	27.1	189	10.7	548	17.8
Rakennustyöt	12	0.9	-	-	12	0.4
Henkinen työ	90	6.8	816	46.3	906	29.3
Liikenne	62	4.7	-	-	62	2.0
Kalastus	-	-	-	-	-	-
Ravintola- ja hotelliliike.	4	0.3	37	2.1	41	1.3
Taloustoimet	-	-	196	11.1	196	6.3
Erinäiset toimet	779	58.8	521	29.5	1 300	42.1
Yhteensä	1 324	100.0	1 764	100.0	3 088	100.0

100 työpaikkatarjousta kohden oli kertomusvuonna 149.3 työnhakemusta. Tämä ns. yleinen rasitusluku oli v. 1951 99.8. Luvun nousu osoittaa kiristynyttä työmarkkinatilannetta. Luku oli v. 1950 110.5.

Työnvälitysten yhteissumma oli kertomusvuonna 2 061, josta poikien välityksiä 959 eli 46.5 % ja tyttöjen 1 102 eli 53.5 %. Välityksissä oli edelliseen vuoteen verrattuna tapahtunut seuraavia muutoksia:

	1 9 5 2		1 9 5 1		Muutos	
	Luku	%	Luku	%	Luku	%
Poikien välitykset	959	46.5	1 139	55.5	- 180	- 15.8
Tyttöjen välitykset	1 102	53.5	912	44.5	+ 190	+ 20.8
Yhteensä	2 061	100.0	2 051	100.0	+ 10	+ 0.5

Työnvälitykset jakaantuivat ammattialoille seuraavasti:

Ammattiala	Pojat	%	Tytöt	%	Yht.	%
Maatalous	17	1.8	2	0.2	19	0.9
Metsätalous	-	-	-	-	-	-
Teollisuus ja käsityö	265	27.6	126	11.4	391	19.0
Rakennustyöt	11	1.1	-	-	11	0.5
Henkinen työ	64	6.7	578	52.5	642	31.2
Liikenne	61	6.4	-	-	61	3.0
Kalastus	-	-	-	-	-	-
Ravintola- ja hotelliliike.	4	0.4	35	3.2	39	1.9
Taloustoimet	-	-	52	4.7	52	2.5
Erinäiset toimet	537	56.0	309	28.0	846	41.0
Yhteensä	959	100.0	1 102	100.0	2 061	100.0

100 työnhakemusta kohden toimitettiin kertomusvuonna 44.7 välitystä (ed. vuonna 61.7) ja 100 työpaikkatarjousta kohden 66.7 välitystä (ed. vuonna 61.6). Välityksistä oli varsinaisia oppilaspaikkoja pojille 375 eli 39.1 % kaikista poikien välityksistä, tytöille 664 eli 60.3 % eli yhteensä 1 039 varsinaista oppilaspaikkaa, mikä on 50.4 % välitysten kokonaismäärästä. Vuoden 1951 vastaavat prosenttimäärät olivat 39.1 ja 68.5. Tilapäistöihin välitettiin 2 poikaa ja 25 tyttöä, yhteensä 27 eli 1.3 % kaikista välityksistä.

Nuoriso-osastolla huolehdittiin entiseen tapaan myös ammatinvalinnan ohjauksesta. Ohjaustoimintaa kehitettiin edelleen kaupunginhallituksen asettaman ammatinvalintakomitean hyväksymien suunnitelmien mukaan. Komitean puheenjohtajana toimi opetus- ja sairaala-asiajn johtaja P.B.J. Raito.

Osasto toimi edellä mainitun tehtävänsä täyttämiseksi kuluneenakin vuonna kiinteässä yhteistyössä koululaitoksen kanssa. Kun kouluissa osaston johdolla suoritettu valistustoiminta ja siihen liittyvä nuorten soveltuvuuden selvittäminen sekä henkilökohtainen ohjaus muodostavat tavallaan pohjan työhönsijoittamiselle ja sitä seuraavalle jälkitarkkailulle ja jatko-ohjaukselle, esitetään seuraavassa osaston toiminta tämän jaoteltun mukaan. On kuitenkin otettava huomioon, että työväliitys kohdistui yksinomaan alle 18-vuotiaisiin nuoriin, kun sen sijaan tästä ikärajasta ei ole voitu pitää kiinni muun toiminnan yhteydessä. Osaston asiakaina esiintyi näin ollen vanhempiakin henkilöitä, jotka saivat ammatinvalinnanohjaukseen kuuluvia neuvoja ym.

Valistustoiminta. Pohjan luomiseksi oikealle ammatinvalinnalle harjoitettiin kansakoulujen jatkoluokilla ja kaupungissa toimivien oppikoulujen keskikouluasteen ylimmällä luokalla huomattavan laajaa valistustoimintaa kiinteässä yhteistyössä koulujen kanssa. Tässä työssä käytettiin ensinnäkin ammatinvalintakomitean julkaisuja: Valitsemmme ammattia (Vi väljer yrke), Minä ja ammatit (Yrket och jag), Ammatillinen koulutus kansakoulun jälkeen (Yrkesutbildning efter folkskolan) sekä Keskikoulu-laisen ammatinvalinta (Yrkesvalet i mellanskolan). Kansakoulujen VI-luokkalaisille jaettiin lisäksi ammatinvalintakomitean julkaisua Mihin nyt? (Vilken väg?), jonka tarkoituksena oli selvittää kansakoulun VI luokan jälkeen avautuvia koulutusmahdollisuuksia. Oppilaiden tutustuttaminen tähän aineistoon tapahtui jatkoluokilla opetusohjelman puitteissa luokan opettajien toimesta, keskikouluissa sen sijaan pääasiallisesti varsinaisen opetusohjelman ulkopuolella, erityisten yhdysopettajien avustuksessa ko. työssä. Ammatinvalinnanohjauksen virkailijat aloittivat säännöllisesti valistustoiminnan pitämällä kouluissa oppitunteja, joilla selostettiin toiminnan tarkoitusta. Näitä tunteja oli kertomusvuoden aikana 129 (116).

Edellämainittuun kirjallisuuteen perustuvaa valistustoimintaa täydennettiin osaston organisoimalla laajalla koululaisretkeilyllä teollisuus-ym. laitoksiin sekä elokuva- ja rainaesityksillä. Kertomusvuoden aikana toimeenpantiin kaikkiaan 745 (728) eri koululaisretkeä 118 (115) retki-kohteeseen. Kevät- ja syyslukukausien aikana osallistui näihin retkiin 7 196 (6 539) oppilasta, vastaten jatkokoululaisten osalta kahta vuosi-luokkaa. Elokuvaesityksiä pidettiin 72 (30). Osaston hallussa on nyt 7 elokuvaa, 4 kuultokuvavarainaa ja kaksi ammatteja esittävää kuultokuvasarjaa. Kahteen elokuvaan sekä kaikkiin rainoihin liittyi tekstiselostuksia, joista eräitä painettujakin.

Osaston pohjaa luovaan valistustoimintaan liittyivät myös vanhempien-illoissa pidetyt esitykset ammatinvalinnanohjauksesta sekä vanhempien vastaanotot henkilökohtaisen ohjauksen yhteydessä. Edellisiä oli kertomusvuonna 47 (27).

Soveltuvuuden selvittäminen. Koulua käyvien ohjattavien soveltuvuuden selvittämiseksi suoritettiin kertomusvuoden aikana psykologisia ryhmäko-keita kouluissa 2 379 (2 313) oppilaan kohdalla. Lisäksi suoritettiin 265 (305) yksilökoetta. Tähän lukuun sisältyy kuitenkin pääasiallisesti koulunsa päättäneitä henkilöitä. Lääkärintäusunnat hankittiin 2 374 (2 171) koululaisesta. Opettajat antoivat oman lausuntonsa 2 374 (2 463) jatkokoulun ja oppikoulujen oppilaasta sekä lisäksi 382 työhön pyrkivän

ammattikoulun oppilaasta. Kaikki koululaiset saivat lisäksi opettajien ohjaamina ja yhteistyössä vanhempien kanssa kirjallisesti esittää ammatintoihteensa perusteluineen henkilökohtaisen ohjauksen pohjaksi.

Henkilökohtaiseen ohjaukseen, jonka suurimmaksi osaksi osaston virkailijat antoivat kouluissa käydessään, osallistui 2 309 (2 075) jatkokoulun ja keskikoulun oppilasta. Muita ensikertalaisia ohjattavia oli 699 (679). Uusintakäyntejä osastolla oli 801 (604), edustajien kautta neuvoa pyytäneitä 367 (386), kirjeellisesti neuvottuja 234 (340) ja puhelimitse neuvottuja 573 (589) eli kaikkiaan 4 983 (4 673).

Jälkittarkkailu eli jatko-ohjaus. Osaston eräänä tärkeänä tehtävänä oli myös ammatinvalinnanohjauksen saaneiden ja työhön sijoitettujen menestyksen seuraaminen. Tällaisen tarkkailun kohteina oli kertomusvuoden aikana 1 527 (1 041) henkilöä, joista 420 (489) osalta hankittiin esimiehen lausunto. 153 henkilön kohdalla oli aihetta ryhtyä menestymättömyyden aiheuttamiin toimenpiteisiin. Jälkittarkkailun yhteydessä tutkittiin myös 273:n lukiossa jatkaneen oppilaan menestymistä. Näin kertyneen aineiston perusteella aloitettiin testien ja opettajalausuntojen validiteettiseläkelmat, joita ei kuitenkaan kertomusvuoden aikana saatu loppuunsaatuiksi.

Valintakokeet. Edellisessä selostuksessa mainittujen soveltuvuuskokeiden lisäksi osaston psykologit suorittivat huomattavan määrän ns. valintakokeita, joiden tarkoituksena oli oppilasvalinnan helpottaminen tai työvoiman oton ratkaiseminen. Niinpä suoritettiin kokeet keuhällä/921:lle (858) kaupungin valmistaviin ammattikouluihin pyrkivälle kansakoulun oppilaalle. Tavanmukaisesti vuosittain suoritettavat valintakokeet tehtiin kertomusvuonnakin Ryttylän koulukodissa (16 tapausta).

Osaston kokonaismenot olivat kertomusvuonna 12 813 320 mk (ed. vuonna 11 463 344 mk).

Merimiesosaston toimikuntaan kuuluivat kertomusvuonna seuraavat varsinaiset jäsenet: työnantajain edustajina merikapteeni B. Hilbert ja perämies L. Lindström sekä työntekijäin edustajina toimitsija T. Ahonen ja sihteeri B. Johansson. Varajäseninä olivat työnantajien edustajina prokuristi N. Flittner ja merikapteeni A. Korhonen sekä työntekijäin edustajina asiamies H. Löfström ja alikoneimestari V. Syrjänen. Toimikunta kokoontui kertomusvuonna 2 kertaa.

Osaston johtajana oli ekonomi N.B. Mattsson.

Kokonaisuutena oli kertomusvuosi sekä työnhakemusten että työpaikkatarjousten lukumäärään nähden paras osaston tähänastisista toimintavuosista. Alkuvuosi oli jo tammikuusta lähtien vilkas ja kesä toi tullessaan suuria välityslukuja. Heinäkuusta lähtien tapahtui kuitenkin käänne huonompaan päin. Pelosta, että Helsingin satamiin Olympian kisojen ajaksi muodostuisi ruuhkaa ja että kuljetuskalustosta tulisi puutetta, ohjasivat viranomaiset laivaliikenteen muihin satamiin kisojen ajaksi. Tapahtumain kulku oli kuitenkin päinvastainen: Helsingin satamat olivat melkein tyhjinä ja kuljetuskalustoa oli pakko siirtää muualle, missä sitä tarvittiin. Merimiesvälitykselle tavallisesti paras toiminta-aika, heinäkuun loppu- ja elokuun alkupuoli tuli näin ollen odotettua paljon huonommaksi. Syksyllä alkanut työttömyys ulotti vaikutuksensa myös merenkulkuun. Kymmeniä laivoja oli ulkomaankaupan heikentymisen vuoksi jätettävä pois liikenteestä ja osa liikenteessä olevista aluksista joutui usein kauankin eri satamissa odottamaan rahtisopimuksia. Työntekijäin tavanmukainen vaihtuminen laivoissa pieneni työttömyysuhan takia huomattavasti. Kulkelaitosten ja yleisten töiden ministeriö määräsi marraskuun 20 p:nä, että työttömyyden vallitessa merialalla on ne merimiesamatissa työskennelleet, jotka viimeisen kahden vuoden ajan ovat jatkuvasti työskennelleet tällä alalla, sijoitettava etuoikeutettuina työpaikkoihin ennen niitä, jotka sanottuna aikana ovat työskennelleet vain osittain merimiesamatissa taikka kokonaan sen ulkopuolella, vaikka heillä olisikin aikaisempaa merialan työkokemusta.

V:n 1952 lopussa kuului kauppalaivastoomme 626 alusta, joiden yhteinen bruttovetoisuus oli 631.845 tonnia. Lisäys vuoden aikana oli 40 544 bruttorekisteritonnia (ed. vuonna 23 501 t.). Helsingin satamiin saapu-

neiden kauppalaivojen luku oli 2 497 ja niiden vetoisuus 2 214 701 netto-rekisteritonnia (ed. vuonna 2 435 alusta ja 1 863 665 nettorekisteritonnia).

Keväällä ja kesällä vallitsi ilahduttava tasapaino miesten (sekä päällystön että miehistön) työpaikkatarjousten ja työnhakemusten välillä. Naista, varsinkin messi- ja pentteritytöistä, oli sen sijaan puutetta toukokuun alusta aina elokuun loppuun asti. Syksyllä työtilanne kuitenkin muuttui, kuten edellä jo mainittiin, huonojen rahtimarkkinoiden synnyttämän merialan työttömyyden vuoksi.

Osasto oli kertomusvuonna, kuten aikaisempinakin vuosina, jatkuvassa yhteistyössä merialan eri ammattiliittojen sekä Suomen Laiivanvarustajain Yhdistyksen kanssa. Suomen Merimies-Unionin lokakuussa järjestämällä kurssilla osastonjohtaja esitelmöi merimiesvälityksestä Suomessa ja muualla sekä aiheesta: Tähtitiedettä merimiehille. Osastonjohtaja esitelmöi myös merimiesradiossa ajankohtaisista merimiesvälitystä koskevista kysymyksistä. Osastonjohtaja suoritti lisäksi lukuisia neuvottelu- ja tutustumiskäyntejä sekä laivanvarustajain konttoreihin että laivoihin. Osasto oli myös läheisessä yhteistyössä Skandinavian merimiesvälitysten kanssa.

Osaston kokonaismenot olivat kertomusvuoden aikana 2 831 096 mk (ed. vuonna 2 698 445 mk).

Työnhakemusten lukumäärässä oli edelliseen vuoteen verrattuna tapahtunut muutoksia seuraavasti:

	1 9 5 2		1 9 5 1		Muutos	
	Luku	%	Luku	%	Luku	%
Miesten työnhakemuksia	3 947	87.1	3 535	83.6	+ 412	+ 11.7
Naisten työnhakemuksia	585	12.9	692	16.4	- 107	- 15.5
Yhteensä	4 532	100.0	4 227	100.0	+ 305	+ 7.2

Suurin työnhakemusten määrä oli heinäkuussa, 1 122 työnhakemusta, ja pienin tammikuussa, 613 työnhakemusta.

Työnhakemukset jakaantuivat ammattialoittain seuraavasti:

	1 9 5 2		1 9 5 1	
	Luku	%	Luku	%
Kansihenkilökuntaa	1 642	36.2	1 457	34.5
Konehenkilökuntaa	1 694	37.4	1 533	36.3
Taloushenkilökuntaa	1 175	25.9	1 209	28.6
(590 mp + 585 np)				
Muut	21	0.5	28	0.6
Yhteensä	4 532	100.0	4 227	100.0

Työtä hakeneiden henkilöiden luvussa tapahtuneet muutokset edelliseen vuoteen verrattuna ilmenevät alla olevasta yhdistelmästä:

	1 9 5 2		1 9 5 1		Muutos	
	Luku	%	Luku	%	Luku	%
Miehet	2 517	87.6	2 370	85.8	+ 147	+ 6.2
Naiset	355	12.4	392	14.2	- 37	- 9.4
Yhteensä	2 872	100.0	2 762	100.0	+ 110	+ 4.0

Työnhakijain luku oli suurin heinäkuussa, 1 048 hakijaa, ja pienin tammikuussa, 584 hakijaa. Pieni lisäys työtä hakeneiden henkilöiden luvussa johtui lähinnä ensi kertaa merille pyrkineiden henkilöiden lukumäärän suurenemisesta.

Ammattialoittain työnhakijaryhmät jakaantuivat seuraavasti:

	1 9 5 2		1 9 5 1	
	Luku	%	Luku	%
Kansienkilökuntaa	1 077	37.5	983	35.6
Konehenkilökuntaa	1 073	37.4	1 035	37.5
Taloushenkilökuntaa	709	24.7	724	26.2
(354 mp + 355 np)				
Muut	13	0.4	20	0.7
Yhteensä	2 872	100.0	2 762	100.0

Työnhakijoista oli vieraskuntalaisia: miehiä 1 133 eli 45 % kaikista miehistä ja naisia 82 eli 23.1 % kaikista naisista, yhteensä 1 215, mikä on 42.3 % koko työnhakijamäärästä.

Työpaikkatarjousten vaihtelut vv. 1951-1952 käyvät selville allaolevasta asetelmasta:

	1 9 5 2		1 9 5 1		Muutos	
	Luku	%	Luku	%	Luku	%
Miesten paikat	3 204	83.9	2 879	81.7	+ 325	+ 11.3
Naisten paikat	617	16.1	646	18.3	- 29	- 4.5
Yhteensä	3 821	100.0	3 525	100.0	+ 296	+ 8.4

Sataa työpaikkatarjousta kohden oli 118.6 työnhakemusta. Tämä yleinen rasitusluku oli v. 1951 119.9.

Työpaikkatarjousten lisääntymiseen vaikutti sekä kauppatonniston kasvu että keväällä ja kesällä Helsinkiin suuntautuneen laivaliikenteen lisääntyminen. Helsingin satamat olivat poikkeuksellisesti avoinna liikenteelle koko talvikauden 1951-1952.

Työpaikkatarjoukset jakaantuivat eri aloille seuraavasti:

	1 9 5 2		1 9 5 1	
	Luku	%	Luku	%
Kansienkilökuntaa	1 335	34.9	1 231	34.9
Konehenkilökuntaa	1 175	30.8	994	28.2
Taloushenkilökuntaa	1 279	33.5	1 226	34.8
(662 mp + 617 np)				
Muut	32	0.8	74	2.1
Yhteensä	3 821	100.0	3 525	100.0

Työväälitysten määrässä tapahtuneet muutokset vv. 1951-1952 käyvät selville seuraavasta yhdistelmästä:

	1 9 5 2		1 9 5 3		Muutos	
	Luku	%	Luku	%	Luku	%
Miesten väälitykset	2 954	84.0	2 612	81.3	+ 342	+ 13.1
Naisten väälitykset	561	16.0	599	18.7	- 38	- 6.3
Yhteensä	3 515	100.0	3 211	100.0	+ 304	+ 9.5

Muihin kuntiin toimitettiin väälityksiä yhteensä 770, mikä on 21.9 % kokonaismäärästä (ed. vuonna 673 eli 21 %). Tilapäisiin toimiin toimitettuja väälityksiä oli yhteensä 65, mikä on 1.8 % kokonaismäärästä (ed. vuonna 53 eli 1.7 %).

Sataa työnhakemusta kohden oli kertomusvuonna 77.6 väälitystä (ed. vuonna 76) ja sataa työpaikkatarjousta kohden 92.0 väälitystä (ed. vuonna 91.1). Väälityksiä oli eniten kesäkuussa, 563, ja vähiten marraskuussa, 150.

Välitykset jakaantuivat ammattialoille seuraavasti:

	1 9 5 2		1 9 5 1	
	Luku	%	Luku	%
Kansihenkilökuntaa	1 236	35.2	1 120	34.9
Konehenkilökuntaa	1 096	31.2	900	28.0
Taloushenkilökuntaa	1 159	33.0	1 118	34.8
(598 mp + 561 np)				
Muut	24	0.6	73	2.3
Yhteensä	3 515	100.0	3 211	100.0

Maatalousosaston toimikunnan varsinaisina jäseninä olivat kertomusvuonna työnantajien edustajina maanviljelysneuvos M.J. Kaltio ja kapteeni R. Norrbäck sekä työntekijöiden edustajina liittopuheenjohtaja E. Antikainen ja agronomi H. Tiainen. Varajäseninä olivat työnantajain edustajina agronomit T. Ora ja J.R.B. Bäckes sekä työntekijöiden edustajina puutarhuri G. Laine ja sihteeri E. Auer.

Maatalousosaston johtajana oli metsänhoitaja M. Valtonen.

Maataloudessa sato näytti lupaavalta kertomusvuoden alkupuoliskolla, mutta syksyn harvinaisen runsaat sateet ja aikainen talventulo tuottivat pettymyksen ja vahinkoja. Syys- ja lokakuussa oli työvoiman kysyntä vilkasta, koska sadonkorjuu aika jäi myöhäiseksi ja muodostui lyhyeksi.

Vin 1951 harvinaisen korkeat vientihinnat aiheuttivat metsätaloudessa poikkeuksellisen runsaasti paperipuukauppoja aina joulukuulle asti. Näiden kauppajen aiheuttamia työtilaisuuksia oli niin ollen tarjolla runsaasti ja työntekijöitä hakeutui niihin myös sen mukaisesti.

Osaston kokonaismenot olivat kertomusvuonna 1 140 496 mk (ed. vuonna 996 512 mk).

Osaston tilaamia ulkolinjapuheluja oli 732 (ed. vuonna 399).

Työnhakemusten määrässä tapahtuivat edelliseen vuoteen verrattuna seuraavat muutokset:

	1 9 5 2		1 9 5 1		Muutos	
	Luku	%	Luku	%	Luku	%
Miesten työnhakemukset	1 628	72.7	875	69.8	+ 753	+ 86.1
Naisten työnhakemukset	610	27.3	378	30.2	+ 232	+ 61.4
Yhteensä	2 238	100.0	1 253	100.0	+ 985	+ 78.6

Työtä hakeneiden henkilöiden lukumäärässä edelliseen vuoteen verrattuna olivat muutokset seuraavat:

	1 9 5 2		1 9 5 1		Muutos	
	Luku	%	Luku	%	Luku	%
Miehet	1 077	73.8	696	71.6	+ 381	+ 54.7
Naiset	382	26.2	276	28.4	+ 106	+ 38.4
Yhteensä	1 459	100.0	972	100.0	+ 487	+ 50.1

Työnhakijoista oli vieraspaikkakuntalaisia keskimäärin 77 % (ed. vuonna 90.5 %).

Eniten työnhakijoita, 438 eli 30 % työnhakijoiden kokonaismäärästä kuului ammattiryhmään muut maanviljelystyöntekijät. Lähinnä suurimmat ryhmät olivat metsätyömiehet 375 eli 25.7 %, karjakot 212 eli 14.5 % ja muonamiehet 157 eli 10.8 %.

Työpaikkatarjouksissa tapahtui seuraavia muutoksia edelliseen vuoteen verraten:

	1 9 5 2		1 9 5 1		Muutos	
	Luku	%	Luku	%	Luku	%
Miesten paikat	1 472	72.4	779	69.6	+ 693	+ 89.0
Naisten paikat	562	27.6	341	30.4	+ 221	+ 64.8
Yhteensä	2 034	100.0	1 120	100.0	+ 914	+ 81.6

Ylioppilasväilyksistä johtuvia työpaikkatarjouksia ei kertomusvuonna ollut yhtään.

Tarjotuista paikoista kuului ryhmään maanviljelystyöntekijät 764 eli 37.6 % ja ryhmään hakkuumiehet 501 eli 24.6 %, karjakoiden ja navetta-apulaisten ryhmiin yhteensä 314 eli 15.4 % ja muonamiesten ryhmään 156 eli 7.7 %.

Vuoteen 1951 verrattuna tapahtui työnvälitysten määrässä seuraavia muutoksia:

	1 9 5 2		1 9 5 1		Muutos	
	Luku	%	Luku	%	Luku	%
Miesten välitykset	1 269	78.1	641	74.5	+ 628	+ 98.0
Naisten välitykset	355	21.9	219	25.5	+ 136	+ 62.1
Yhteensä	1 624	100.0	860	100.0	+ 764	+ 88.8

Välityksistä kuului ryhmään muut maanviljelystyöntekijät 668 eli 41.1 %, hakkuumiehet 450 eli 27.7 %, karjakoiden ja navetta-apulaisten ryhmään yhteensä 206 eli 12.7 % ja muonamiesten ryhmään 106 eli 6.5 %.

Kuten ylläolevien taulukoiden muutossarekkeesta selviää, vilkastui osaston toiminta kertomusvuonna joka suhteessa ja kasvoi edelliseen vuoteen verrattuna.

Yksityiskohtaiset tilastotiedot selviävät taulukkoliitteestä.

Ravintolaosaston toimikunnan varsinaisina jäseninä olivat kertomusvuonna työnantajien edustajina johtajat L. Vuoristo ja U. Heinonen sekä työntekijöiden edustajina toimittaja Y. Karisalmi ja hovimestari T. Kirjavainen. Varajäseninä olivat työnantajien edustajina johtajat K. Koskinen ja M. Salmi sekä työntekijöiden edustajina toimitsija A. Fredriks-son ja vahtimestari V. Örn.

Ravintolaosaston välitystoiminta vilkastui kertomusvuonna edelliseen vuoteen verraten siitä huolimatta, että rahamarkkinoiden kiristymisestä aiheutunut työmarkkinoiden poikkeuksellinen hiljeneminen kertomusvuoden loppupuolella tuotti välitysvaikeuksia. Välitykset lisääntyivät ennenkaikkea Olympian kisojen aikaansaamasta työmarkkinoiden vilkastumisesta kertomusvuoden kesä-heinäkuussa.

Lisätyövoiman hankinta kisojen ajaksi muodosti merkittävän osan ravintolaosaston tehtävissä kertomusvuoden alusta lähtien. Ruotsin työvoimaviranomaisten myötävaikutuksella alan sikäläiset työnantajapiirit suositivat tarvittavaksi ajaksi vapauttamaan palveluksestaan Ruotsissa työskenteleviä suomalaisia ravintolatyöntekijöitä ja myös omaa ravintolahenkilökuntaansa Suomen Olympian kisoja varten. Tämän johdosta päätettiin asianomaisille tulevista eduista kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön työvoimaneuvoston työnvälitysjaoistossa talven ja kevään kuluessa käydyissä lukuississa ja kohdittain monimutkaisiksi muodostuneissa neuvotteluissa. Näissä käsiteltiin palkkoja, veroja, työlupia, matkakulujen korvaamista, majoitusta ja valuutta-asioita. Päätökset saatettiin Ruotsin työvoimaviranomaisten tietoon toukokuussa, jolloin myös työvoimanhankinta pantiin siellä käyntiin. Kesä-heinäkuun vaihteessa selvisi kuitenkin lopullisesti, ettei Ruotsista ollut odotettavissa lisätyövoimaa kuin ni-
meksi. Kun tilattu määrä nousi noin 1 000 työntekijään, aiheutti hankinnan kielteinen tulos tietysti levottomuutta ravintola-alan työnantajien keskuudessa. Se osoittautui kuitenkin aiheettomaksi kisojen alettua: kisavieraita saapui Helsinkiin odotettua paljon vähemmän, joten myös lisätyövoiman tarve väheni huomattavasti. Helsingistä ja maaseudulta saatu,

osaksi ammattitaidoton keittiötyövoima, sekä Suomen Hotelli- ja Ravintolaliiton pikakursseilla koulutetut ylioppilastarjoilijat riittivätkin tyydyttämään kysynnän niin, ettei eräissä ravintoloissa tarvittu edes kaikkea tarjolla ollutta työvoimaa.

Ravintola-alan merkittävistä tapauksista kertomusvuonna mainittakoon, että työmarkkinajärjestöjen väliset sitkeät neuvottelut uudesta työehtosopimuksesta johtivat vihdoin tulokseen: uusi sopimus allekirjoitettiin huhtikuun 19 p:nä. Sen sijaan v. 1951 lopussa päättyneen palkkasopimuksen tilalle ei saatu vielä kertomusvuonna uutta sopimusta aikaan.

Osaston mainostoiminta keskittyi kertomusvuonna pääasiassa sanomalehti-ilmoitteluun ja -kirjoitteluun sekä kiertokirjeiden ja mainoskorttien lähettämiseen, kuten myös mainoslehtisten jakamiseen työnhakijoille.

Yhteistoiminta jatkui kertomusvuonnakin luottamuksellisenä työmarkkinajärjestöjen kanssa. Osastolla oli tilaisuus julkaista Suomen Hotelli- ja Ravintolahenkilökunnan liiton äänenkannattajassa työnvälitystä koskevia kirjoitelmia.

Osaston kekonaismenot olivat kertomusvuonna 3 146 184 mk (ed. vuonna 2 722 672 mk).

Tilattuja ulkolinjapuheluja oli kaikkiaan 601 (ed. vuonna 884). Kertomusvuoden alkupuolella osasto oli kirjeenvaihdossa eri puolilta Skandinaviaa ja Eurooppaa kisojen ajaksi työhön pyrkineiden ulkolaisten ravintolatyöntekijöiden kanssa. Kiiireellisissä tapauksissa otettiin puhelintai sähkeyhteys Ruotsin työnvälityselimiin.

Osasto siirtyi helmikuussa Mariankadun 22:sta Aleksanterinkadun 1:een.

Työnhakemukset. V:een 1951 verraten tapahtuivat työnhakemusten määrässä asetelman mukaiset muutokset:

	1 9 5 2		1 9 5 1		Muutos	
	Luku	%	Luku	%	Luku	%
Miehet	1 045	13.7	793	12.6	+ 252	+ 31.8
Naiset	6 561	86.3	5 509	87.4	+ 1 052	+ 19.1
Yhteensä	7 606	100.0	6 302	100.0	+ 1 304	+ 20.7

Työnhakemusten jakaantumista ammattiryhmittäin kuvastaa seuraava taulukko:

	Miehet	Naiset	Yht.	%
Johtohenkilöstö	134	308	442	5.8
Tarjoiluhenkilöstö ja kassat	256	2 977	3 233	42.5
Keittiöhenkilöstö	172	2 118	3 290	43.3
Eteisvahtimestarit, portierit ja hotellisiivoojat	427	106	533	7.0
Muut	56	52	108	1.4
Yhteensä	1 045	6 561	7 606	100.0

V:een 1951 verrattuna lisääntyivät työnhakemukset eniten keittiöhenkilöstön ryhmässä: 2 319 - 3 290. Olympian kisojen vaikutus oli niiden lisääntymiseen huomattava: kertomusvuoden heinäkuussa oli työnhakemuksia 1 058, edellisen vuoden heinäkuussa 545.

Työnhakijat. Edelliseen vuoteen verraten olivat muutokset työnhakijoiden kokonaismäärässä seuraavat:

	1 9 5 2		1 9 5 1		Muutos	
	Luku	%	Luku	%	Luku	%
Miehet	512	13.5	410	14.0	+ 102	+ 24.9
Naiset	3 270	86.5	2 516	86.0	+ 754	+ 30.0
Yhteensä	3 782	100.0	2 926	100.0	+ 856	+ 29.3

Työnhakijoiden lisääntymiseen 29.3 %:lla oli kisojen ohella suurin vaikutus loppuvuoden vaikealla työpaikkatilanteella: kertomusvuoden syys-joulukuussa oli työnhakijoita 2 554, edellisenä vuonna samaan aikaan 2 147. Vaikka kertomusvuonna avattiin uusia hotelleja, ravintoloita ja erilaisia baareja, ei kaikilla pätevilläkään työnhakijoilla kuitenkaan ollut riittävästi paikkansaantimahdollisuuksia vuoden loppupuolella. Asiakkaiden väheneminen pakotti työnantajia jopa pienentämään henkilökuntaansa erityisesti tarjoiluhenkilöstön kohdalla.

Työssä olevia työnhakijoita oli 21.2 % (edellisenä vuonna 23.7 %) kaikista työnhakijoista.

Vieraskuntalaisia oli koko työnhakijamäärästä 45.1 % (edellisenä vuonna 43.1 %).

Työnhakijoiden jakaantumista ammattiryhmittäin esittää seuraava taulukko:

	Miehet	Naiset	Yht.	%
Johtohenkilöstö	67	182	249	6.6
Tarjoiluhenkilöstö ja kassat	137	1 365	1 502	39.7
Keittiöhenkilöstö	103	1 631	1 734	45.9
Eteisvahtimestarit, portierit ja hotellisiivoojat	182	64	246	6.5
Muut	23	28	51	1.3
Yhteensä	512	3 270	3 782	100.0

Edelliseen vuoteen verrattuna tapahtui suurin lisäys tarjoilu- ja keittiöhenkilöstön ryhmissä; vastaavat luvut olivat nim. edellisenä vuonna 1 222 ja 1 223. Kun ulkomailta, lähinnä Ruotsista saapui osaston toimittamina kisojen ajaksi työhön ainoastaan 45 työntekijää (suomalaisia 18), joista tarjoilijoita oli 25, kasvoi työnhakijamäärä tarjoiluhenkilöstön ryhmässä pääasiassa kisojen ajaksi työhön ilmoittautuneiden, alalla aikaisemmin toimineiden perheenemäntien ja muiden naisten ansiosta. Eri keittiötehtäviin hakeutui alan ulkopuolelta kaikkiaan 435 naishenkilöä.

Työpaikkatarjoukset. Työpaikkatarjousten kohdalla tapahtui edelliseen vuoteen verraten seuraavia muutoksia:

	1 9 5 2		1 9 5 1		Muutos	
	Luku	%	Luku	%	Luku	%
Miehet	515	8.7	375	6.9	+ 140	+ 37.3
Naiset	5 374	91.3	5 087	93.1	+ 287	+ 5.6
Yhteensä	5 889	100.0	5 462	100.0	+ 427	+ 7.8

Ylioppilasvälitys sisältyy edellä olevaan taulukkoon siten, että miesten kohdalla on 89 ja naisten kohdalla 289 työpaikkatarjousta.

Kertomusvuoden tammi-heinäkuussa oli 3 649, edellisenä vuonna samaan aikaan 3 347 työpaikkatarjousta; kertomusvuoden elo-joulukuussa niitä oli 1 862, edellisenä vuonna samaan aikaan 2 063, joten kisojen ja loppuvuoden hiljaisen ravintolaelämän vaikutus näkyy kertomusvuonna selvästi työpaikkatarjoustenkin kohdalla.

Ammattiryhmittäin jakaantuivat työpaikkatarjoukset seuraavasti:

	Miehet	Naiset	Yht.	%
Johtohenkilöstö	63	118	181	3.3
Tarjoiluhenkilöstö ja kassat	141	1 770	1 911	34.7
Keittiöhenkilöstö	107	3 097	3 204	58.1
Eteisvahtimestarit, portierit ja hotellisiivoojat	87	80	167	3.0
Muut	28	20	48	0.9
Yhteensä	426	5 085	5 511	100.0

Yllä olevaan tilastoon tulevat lisäksi ylioppilasvälityksen edellä mainitut työpaikkatarjoukset: miesten kohdalla 89, naisten kohdalla 289.

Virallisen tilaston ulkopuolella ovat ne työpaikkatarjoukset, joita osastolle jätettiin touko-kesäkuussa Ruotsista odotettua työvoimaa varten. Niitä oli seuraava määrä: hovimestarit 26, emännät 5, kassat 53, tarjoilijat 634, keittäjät 159, kylmäköt 80 ja keittiöapulaiset 20 eli yhteensä 977 työpaikkatarjousta. Kun työvoima jäi suurimmalta osalta saapumatta, pidettiin tarpeettomana merkitä näitä työpaikkatarjouksia viralliseen tilastoon.

Sataa työpaikkatarjousta kohden oli kertomusvuonna 129.2 työnhakemusta. Tämä ns. rasitusluku oli edellisenä vuonna 115.4.

Työnvälitykset. V:een 1951 verrattuna tapahtui työnvälitysten määrässä seuraavia muutoksia:

	1 9 5 2		1 9 5 1		Muutos	
	Luku	%	Luku	%	Luku	%
Miehet	402	9.5	289	7.9	+ 113	+ 39.1
Naiset	3 844	90.5	3 365	92.1	+ 479	+ 14.2
Yhteensä	4 246	100.0	3 654	100.0	+ 592	+ 16.2

Ylioppilasvälityksen aikaansaamat välitykset sisältyvät edellä oleviin lukuihin siten, että miesten kohdalle tulee 86, naisten kohdalle 280 eli yhteensä 366 välitystä. Kysymyksessä olivat kisoja varten koulutetut ylioppilastarjoilijat.

Maaseudulle toimitettuja välityksiä oli kaikkiaan 454 eli 10.7 % kaikista välityksistä (ed. vuonna 623 eli 17 %). Vähennys johtui mm. siitä, ettei hotellin Aulanko tarvinnut kertomusvuoden loppupuolella vähäisestä vierailijamäärästä johtuen samassa määrin tilapäistä tarjoiluhenkilökuntaa kuin edellisenä vuonna.

Kertomusvuoden kesä-heinäkuussa oli välityksiä kaikkiaan 906, edellisenä vuonna samaan aikaan 610, joten kisojen vaikutus oli tässäkin ilmeinen.

Välitykset jakaantuivat ammattiryhmittäin seuraavasti:

	Miehet	Naiset	Yht.	%
Johtohenkilöstö	36	58	94	2.4
Tarjoiluhenkilöstö ja kassat..	123	1 393	1 516	39.1
Keittiöhenkilöstö	82	2 065	2 147	55.3
Eteisvahtimestarit, portierit ja hotellisiivoojat	58	42	100	2.6
Muut	17	6	23	0.6
Yhteensä	316	3 564	3 880	100.0

Tähän tilastoon tulevat lisäksi ylioppilasvälityksen edellä mainitut 366 välitystä.

Joskin kertomusvuoden tammi-heinäkuussa oli kisoista johtuen johtohenkilöstön ryhmässä enemmän välityksiä kuin vastaavana aikana edellisenä vuonna (kertomusvuonna 41, edellisenä vuonna 37), jäi välitysten kokonaismäärä tässä ryhmässä kertomusvuonna (94) kuitenkin pienemmäksi kuin edellisenä vuonna (112). Tähän vaikutti pääasiassa työtöiläisyyksien puute kertomusvuoden loppupuolella: elo-joulukuussa oli työpaikkatarjouksia 23, edellisenä vuonna samaan aikaan 46. Välityksiä oli vastaavasti 10 ja 32. On myös todennäköistä, että sopivien ammattimiesten puutteessa kisojen ajaksi hovimestareiksi kiinnitettyjä tarjoilijoita jäi näihin tehtäviin, vähentäen siten osaltaan johtohenkilöstön tarvetta kertomusvuoden loppupuolella.

Kisojen ajaksi välitettiin tšekäläisiin ravintoloihin mm. Englannista sveitsiläinen keittiömestari, Norjasta tanakalainen pääkylmäkko ja Saksasta hannoverilainen baarimestari. Astiainpesijöiksi sijoitettiin useita kymmeniä kisoja seuraamaan tulleita ranskalaisia, italialaisia, saksalaisia ja englantilaisia mies- ja naisopiskelijoita.

Mainittakoon vielä, että noin 50 tamperelaista, aikaisemmin alalla toiminutta naispuolista tehtaan työntekijää sijoitettiin tänne erilaisiin keittiötehtäviin kisojen ajaksi.

Työpäivää kohden oli 12.9 työnvälitystä (edellisenä vuonna 12.1).

Sataa työpaikkatarjousta kohden oli 72.1 (edellisenä vuonna 66.9) välitystä ja sataa työnhakemusta kohden 55.8 (edellisenä vuonna 58.0) välitystä.

Yksityiskohtaiset tilastotiedot osaston toiminnasta käyvät selville taulukkoliitteestä.

1. Kaupungin työnvälitystoimiston toiminta vuosina 1920—52
Verksamheten vid stadens arbetsförmedlingsbyrå åren 1920—52

Vuosi År	Työnhakijoina Arbets-sökande	Työnhakemuksia Arbets-ansökningar	Työpaikkatarjouk-sia Lediga platser	Välityksiä Tillsatta platser		Työnhakemuksia 100 työpaikka-tarjousta kohden Arbetsan-sökningar på 100 lediga platser	Välityksiä 100 työnhakemusta kohden Tillsatta platser på 100 arbets-ansökningar	Välityksiä 100 työpaikkatarjousta kohden Tillsatta platser på 100 lediga
				Kaikkiaan Inalles	Sii-tä tilapäisiä toimia Därav till-fälligt an-ställning			
Miesten työnvälitys • Arbetsförmedling för män								
1920	3 539	8 758	5 292	4 456	2 402	165.5	50.9	84.2
1925	5 593	12 227	5 658	5 466	3 027	216.1	44.7	96.6
1930	12 315	24 662	7 728	7 596	2 653	319.1	30.8	98.3
1935	12 778	28 100	5 408	5 324	2 225	519.6	18.9	98.4
1940	16 447	34 645	18 605	17 017	5 586	186.2	49.1	91.5
1945	13 948	32 221	18 540	16 166	6 610	173.8	50.2	87.2
1948	11 286	24 120	14 744	12 525	4 867	163.6	51.9	84.9
1949	14 159	29 452	15 251	12 959	4 574	193.1	44.0	85.0
1950	11 197	24 777	16 590	14 178	5 136	149.3	57.2	85.5
1951	10 485	22 707	16 028	13 816	5 080	141.7	60.8	86.2
1952	13 234	28 715	15 638	13 890	4 289	183.6	48.4	88.8
Naisten työnvälitys • Arbetsförmedling för kvinnor								
1920	6 448	13 992	12 418	10 029	4 693	112.7	71.7	80.8
1925	8 903	22 119	17 579	15 318	6 391	125.8	69.3	87.1
1930	8 436	22 739	18 811	16 448	7 890	120.9	72.3	87.4
1935	6 703	18 387	14 177	11 783	6 679	129.7	64.1	83.1
1940	11 389	29 004	18 372	14 788	7 935	157.9	51.0	80.5
1945	5 866	16 094	13 645	9 275	5 337	117.9	57.6	68.0
1948	9 508	21 700	18 207	13 065	6 469	119.2	60.2	71.8
1949	11 674	26 157	18 416	13 592	5 389	142.0	52.0	73.8
1950	10 716	24 771	18 670	13 650	5 371	132.7	55.1	73.1
1951	9 953	23 368	18 899	13 558	5 731	123.6	58.0	71.7
1952	11 919	27 120	19 038	14 047	4 833	142.5	51.8	73.8
Koko työnvälitystoiminta • Hela arbetsförmedlingsverksamheten								
1920	9 987	22 750	17 710	14 485	7 095	128.5	63.7	81.8
1925	14 496	34 346	23 237	20 784	9 418	147.8	60.5	89.4
1930	20 751	47 401	26 539	24 044	10 543	178.6	50.7	90.6
1935	19 481	46 487	19 585	17 107	8 904	237.4	36.8	87.3
1940	27 836	63 649	36 977	31 805	13 521	172.1	50.0	86.0
1945	19 814	48 315	32 185	25 441	11 947	150.1	52.7	79.0
1948	20 794	45 820	32 951	25 590	11 336	139.1	55.8	77.7
1949	25 833	55 609	33 667	26 551	9 963	165.2	47.7	78.9
1950	21 913	49 548	35 260	27 828	10 507	140.5	56.2	78.9
1951	20 438	46 075	34 927	27 374	10 811	131.9	59.4	78.4
1952	25 153	55 835	34 676	27 937	9 122	161.0	50.0	80.6

3 Kaupungin työnvälitystoimiston menot ja tulot vuosina 1948-52

Osasto Avdelning		1948	1949	1950
Kokonaismenot, mk				
1	Yleiset osastot . Allmänna avdelningarna	4 850 165	5 639 318	6 491 424
2	Henkisen työn osasto . Avdelningen för intellektuellt arbete.	3 514 603	4 242 334	5 391 774
3	Nuorisosaasto . Ungdomsavdelningen	4 785 608	5 737 693	8 007 141
4	Merimiesosaasto . Sjömansavdelningen	1 292 560	1 475 355	1 937 292
5	Maatalousosaasto . Lantbruksavdelningen	697 446	551 622	716 122
6	Ravintolaosaasto . Restaurangavdelningen	1 293 423	1 317 473	1 840 942
7	Koko toimisto . Hela byrån	16 433 805	18 963 795	24 384 695
Valtion suorittama korvaus, mk				
8	Yleiset osastot . Allmänna avdelningarna	1 923 471	2 077 682	2 537 792
9	Henkisen työn osasto . Avdelningen för intellektuellt arbete.	1 752 001	2 117 600	2 665 420
10	Nuorisosaasto . Ungdomsavdelningen	2 354 725	2 515 418	3 643 935
11	Merimiesosaasto . Sjömansavdelningen	642 307	734 500	945 635
12	Maatalousosaasto . Lantbruksavdelningen	519 409	409 002	529 750
13	Ravintolaosaasto . Restaurangavdelningen	643 887	655 959	904 540
14	Koko toimisto . Hela byrån	7 835 800	8 510 161	11 227 072

3. Kaupungin työnvälitystoimiston kirjoihin rekisteröidyt
Å stadens arbetsförmedlingsbyrå inregistrerade arbetssökande,

Annattiala . Yrkesområde		Työissä hakenneet henkilöt . Arbetssökande					
		HP. M.	%	HP. K.	%	HP. S.	%
Koko työnvälitystoimisto .							
1	Maatalous . Lantbruk	681	5.1	386	3.2	1 067	4.2
2	Metsätalous . Skogsbruk	403	3.0	-	-	403	1.6
3	Puuteollisuus . Träindustri	78	0.6	6	0.0	84	0.3
4	Paperiteollisuus . Pappersindustri	21	0.0	7	0.1	8	0.0
5	Metalliteollisuus . Metallindustri	1 036	7.8	150	1.3	1 186	4.7
6	Käiveteollisuus . Gruvindustri	-	-	-	-	-	-
7	Kemiallinen teollisuus . Kemisk industri	6	0.0	12	0.1	18	0.1
8	Kivi-, sav-, lasi- ja turveteollisuus . Sten-, ler-, glas- o. torvindustri.	7	0.1	14	0.1	21	0.1
9	Voima-, kaasun- ja vesijohtolaitokset . Kraft-, gas- o. vattenledningsverk...	-	-	-	-	-	-
10	Nahka-, jalkine- ja kumiteollisuus . Läder-, sko- o. gummiindustri	15	0.1	11	0.1	26	0.1
11	Kehruu- ja kutomateollisuus . Textilindustri	1	0.0	23	0.2	24	0.1
12	Vaatetus- ja puhdistusteollisuus . Beklädnads- o. rengöringsindustri	8	0.1	141	1.2	149	0.6
13	Ravinto- ja nautintoaineteollisuus . Närings- o. nyttningsmedelsindustri ...	15	0.1	54	0.5	69	0.3
14	Graafinen- ja kirjansitomateollisuus . Grafisk- o. bokbinderindustri	48	0.4	51	0.4	99	0.4
15	Rakennustyöt . Byggnadsarbeten	2 041	15.4	-	-	2 041	8.1
16	Opetustoimi . Undervisningsväsen	31	0.2	91	0.8	122	0.5
17	Teknilliset alat . Tekniska branscher	668	5.1	65	0.5	733	2.9
18	Liike- ja toimistoala . Affärsverksamhet och byråarbete	1 303	9.8	5 025	42.2	6 328	25.2
19	Terveys- ja sairaanhoito . Hälso- o. sjukvård	8	0.1	26	0.2	34	0.1
20	Julkiset yhdykunnat ja järjestöt . Offentliga samfund o. organisationer ...	77	0.6	7	0.1	84	0.3
21	Muut korkeakoulututkimon suorittaneet . Annan verksamhet, som förutsätter högskolebildning	385	2.9	182	1.5	567	2.3
22	Kirjallinen ja taiteellinen toiminta . Litterär och konstnärlig verksamhet..	491	3.7	87	0.7	578	2.3
23	Meriliikenne . Sjöfart	2 694	20.4	355	3.0	3 049	12.1
24	Kalastus . Fiske	211	1.6	4	0.0	215	0.9
25	Ravintola- ja hotelliliikete . Restaurang- o. hotellrörelse	514	3.9	3 280	27.5	3 794	15.1
26	Taloustoimet . Hushålligt arbete	-	-	521	4.4	521	2.1
27	Erinäiset toimet . Diverse yrken	2 512	19.0	1 421	11.9	3 933	15.6
28	Kaikkiaan . Summa	13 234	100.0	11 919	100.0	25 153	100.0

Stadens arbetsförmedlingsbyrås utgifter och inkomster åren 1948-52

1951	1952	1948	1949	1950	1951	1952	
Totalutgifter, mk							
8 798 502	8 772 105	4 806 677	5 601 491	6 443 267	8 548 004	8 670 493	1
7 038 297	7 702 246	3 504 003	4 235 409	5 375 836	7 016 754	7 644 081	2
11 463 344	12 813 320	4 709 451	5 030 995	7 420 802	11 341 224	12 703 596	3
2 698 445	2 831 096	1 284 615	1 469 130	1 925 552	2 677 722	2 812 656	4
996 512	1 140 496	692 546	545 522	706 972	984 212	1 117 811	5
2 722 672	3 146 184	1 287 774	1 312 048	1 832 207	2 704 595	3 116 400	6
33 717 772	36 405 447	16 287 066	18 194 595	23 704 636	33 272 511	36 065 237	7
Statsbidrag, mk							
Menot, joihin valtio osallistuu, mk. Utg., i vilka staten deltagar, mk							
3 265 892	..	40.0	37.1	40.0	40.0	..	8
3 363 333	..	50.0	50.0	50.0	50.0	..	9
5 429 378	..	50.0	50.0	50.0	50.0	..	10
1 280 967	..	50.0	50.0	50.0	50.0	..	11
707 273	..	75.0	75.0	75.0	75.0	..	12
1 296 620	..	50.0	50.0	50.0	50.0	..	13
15 345 463	..	48.1	46.8	47.4	46.1	..	14
Valtion suorittama korvaus, % . Statsbidrag, %							

työnhakijat, työnhakemukset ja välitykset ammattialoitain v. 1952
arbetsansökningar och tillsatta platser efter yrkesområden år 1952

Työnhakemukset . Arbetsansökningar						Työpaikkatarjoukset . Lediga platser						Välitykset . Tillsatta platser					
Mp. Mk.	%	Mp. Kk.	%	Tht. Ssa	%	Mp. Mk.	%	Mp. Kk.	%	Tht. Ssa	%	Mp. Mk.	%	Mp. Kk.	%	Tht. Ssa	%
Arbetsförmedlingsbyrån i dess helhet																	
1 101	3.8	615	2.3	1 716	3.1	953	6.1	567	3.0	1 520	4.4	807	5.8	357	2.5	1 164	4.2
540	1.9	-	-	540	1.0	517	3.3	-	-	517	1.5	479	3.4	-	-	479	1.7
108	0.4	8	0.0	116	0.2	51	0.3	6	0.0	57	0.2	38	0.3	6	0.1	44	0.2
1	0.0	10	0.0	11	0.0	1	0.0	11	0.1	12	0.0	1	0.0	7	0.1	8	0.0
1 724	6.0	213	0.8	1 937	3.5	518	3.3	101	0.5	619	1.8	385	2.8	77	0.5	462	1.7
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
9	0.0	18	0.1	27	0.0	9	0.1	36	0.2	45	0.1	7	0.0	26	0.2	33	0.1
12	0.0	22	0.1	34	0.1	12	0.1	9	0.0	21	0.1	9	0.1	8	0.1	17	0.1
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
26	0.1	17	0.1	45	0.1	1	0.0	7	0.0	8	0.0	1	0.0	4	0.0	5	0.0
1	0.0	33	0.1	34	0.1	1	0.0	22	0.1	23	0.1	-	-	17	0.1	17	0.1
9	0.0	202	0.7	211	0.4	-	-	170	0.9	170	0.5	-	-	104	0.7	104	0.4
45	0.2	87	0.3	132	0.2	19	0.1	94	0.5	113	0.3	9	0.1	67	0.5	76	0.3
75	0.3	71	0.3	146	0.3	80	0.5	99	0.5	179	0.5	60	0.4	67	0.5	127	0.5
3 857	13.4	-	-	3 857	6.9	2 273	14.5	-	-	2 273	6.5	2 203	15.9	-	-	2 203	7.9
69	0.2	178	0.7	247	0.4	114	0.7	94	0.5	208	0.6	83	0.6	59	0.4	142	0.5
1 375	4.8	106	0.4	1 481	2.7	156	1.0	37	0.2	193	0.6	118	0.9	28	0.2	146	0.5
2 529	8.8	8 540	31.5	11 069	19.8	716	4.6	3 989	21.0	4 705	13.6	572	4.1	3 045	21.7	3 617	12.9
18	0.1	46	0.2	64	0.1	4	0.0	14	0.1	18	0.1	3	0.0	8	0.1	11	0.0
166	0.6	9	0.0	175	0.3	93	0.6	49	0.3	142	0.4	76	0.5	33	0.2	109	0.4
2 359	8.2	2 041	7.5	4 400	7.9	1	0.0	1	0.0	2	0.0	1	0.0	1	0.0	2	0.0
1 516	5.3	186	0.7	1 702	3.0	1 074	6.9	119	0.6	1 193	3.4	1 013	7.3	110	0.8	1 123	4.0
4 277	14.9	585	2.2	4 862	8.7	3 248	20.8	617	3.2	3 865	11.1	2 998	21.6	561	4.0	3 559	12.7
352	1.2	5	0.0	357	0.6	188	1.2	1	0.0	189	0.5	146	1.1	1	0.0	147	0.5
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1 048	3.7	6 575	24.2	7 623	13.7	519	3.3	5 411	28.4	5 930	17.1	406	2.9	3 879	27.6	4 285	15.3
-	-	815	3.0	815	1.4	-	-	1 925	10.1	1 925	5.6	-	-	477	3.4	477	1.7
7 496	26.1	6 738	24.8	14 234	25.5	5 090	32.6	5 659	29.8	10 749	31.0	4 475	32.2	5 165	36.3	9 580	34.3
28 715	100.0	27 120	100.0	55 835	100.0	15 638	100.0	19 038	100.0	34 676	100.0	13 890	100.0	14 047	100.0	27 937	100.0

4 Kaupungin työnvälitystoimiston toiminta kuukausittain vuonna 1952

Verksamheten vid stadens arbetsförmedlingsbyrå månadsvis år 1952

Kuukausi Månad	Työnhakijoita Arbetsökande	Työnhakemuksia Arbetsansökningar			Työpaikkatarjouksia Lediga platser			Välityksiä Tillsatta platser			Työnhakemuksia 100 työpaikka- tarjous kohden Arbetsansökningar på 100 lediga platser			Välityksiä 100 työpaikkatarjous- kohden Tillsatta platser på 100 lediga platser		
		Edelliseltä kuukaudelta Kvar från föregående månad	Kuukauden alkuna tehtyjä Under månaden ingivna	Yhteensä Summa	Edelliseltä kuukaudelta Kvar från föregående månad	Kuukauden alkuna tehtyjä Under månaden erbjödda	Yhteensä Summa	Suola Helsingin puolelle Därav på orter utom Helsingfors	Kaikkiaan Inalles							
Toimisto kokonaisuudessaan • Byrån i dess helhet																
Miesten työnvälitys • Arbetsförmedling för män																
Tammik.	Jan. . .	2 197	—	2 584	2 584	—	1 275	1 275	1 014	169	202.7	39.2	79.5			
Helmik.	Febr. . .	2 366	1 148	1 853	3 001	184	1 139	1 323	937	113	226.8	31.2	70.8			
Maalisk.	Mars . .	2 347	1 137	1 797	2 934	272	1 057	1 329	944	143	220.8	32.2	71.0			
Huhtik.	April . .	2 674	1 152	2 160	3 312	262	1 484	1 746	1 207	223	189.7	36.4	69.1			
Toukok.	Maj . . .	3 124	1 338	2 593	3 931	328	1 659	1 987	1 515	218	197.8	38.5	76.2			
Kesäk.	Juni . . .	2 943	1 482	1 873	3 355	261	1 551	1 812	1 425	206	185.2	42.5	78.6			
Heinäk.	Juli . . .	2 852	1 300	2 079	3 379	194	1 384	1 578	1 227	222	214.1	36.3	77.8			
Elok.	Aug. . . .	2 652	1 027	2 118	3 145	78	1 035	1 113	913	195	282.6	29.0	82.0			
Syysk.	Sept. . .	3 015	1 152	2 639	3 791	108	1 338	1 446	1 227	290	262.2	32.4	84.9			
Lokak.	Okt. . . .	3 209	1 374	2 730	4 104	92	1 389	1 481	1 267	261	277.1	30.9	85.6			
Marrask.	Nov. . . .	3 618	1 352	3 142	4 494	71	1 348	1 419	1 266	176	316.7	28.2	89.2			
Jouluk.	Dec. . . .	3 707	1 589	3 147	4 736	79	979	1 058	948	118	447.6	20.0	89.6			
Yht. • S:a	1) 13 234	—	28 715	—	—	—	15 638	—	13 890	2 334	183.6	48.4	88.8			
Naisten työnvälitys • Arbetsförmedling för kvinnor																
Tammik.	Jan. . .	1 910	—	2 355	2 355	—	1 881	1 881	1 011	82	125.2	42.9	53.7			
Helmik.	Febr. . .	1 889	697	1 809	2 506	508	1 310	1 818	891	70	137.8	35.6	49.0			
Maalisk.	Mars . .	2 015	747	1 854	2 601	617	1 438	2 055	985	58	126.6	37.9	47.9			
Huhtik.	April . .	2 463	727	2 445	3 172	690	1 841	2 531	1 276	72	125.3	40.2	50.4			
Toukok.	Maj . . .	2 862	1 240	2 425	3 665	856	1 959	2 815	1 397	81	130.2	38.1	49.6			
Kesäk.	Juni . . .	2 829	1 327	2 127	3 454	861	2 017	2 878	1 516	66	120.0	43.9	52.7			
Heinäk.	Juli . . .	2 406	808	2 252	3 060	817	1 488	2 305	1 353	55	132.8	44.2	58.7			
Elok.	Aug. . . .	2 205	669	2 110	2 779	393	1 556	1 949	1 107	73	142.6	39.8	56.8			
Syysk.	Sept. . .	2 602	590	2 811	3 401	443	1 695	2 138	1 316	117	159.1	38.7	61.6			
Lokak.	Okt. . . .	2 719	861	2 802	3 663	345	1 454	1 799	1 183	96	203.6	32.3	65.8			
Marrask.	Nov. . . .	2 372	823	2 259	3 082	284	1 273	1 557	1 033	56	197.9	33.5	66.3			
Jouluk.	Dec. . . .	1 931	782	1 871	2 653	233	1 126	1 359	979	41	195.2	36.9	72.0			
Yht. • S:a	1) 11 919	—	27 120	—	—	—	19 038	—	14 047	867	142.5	51.8	73.8			
Koko työnvälitystoiminta • Hela arbetsförmedlingsverksamheten																
Tammik.	Jan. . .	4 107	—	4 939	4 939	—	3 156	3 156	2 025	251	156.5	41.0	64.2			
Helmik.	Febr. . .	4 255	1 845	3 662	5 507	692	2 449	3 141	1 828	183	175.3	33.2	58.2			
Maalisk.	Mars . .	4 362	1 884	3 651	5 535	889	2 495	3 384	1 929	201	163.6	34.9	57.0			
Huhtik.	April . .	5 137	1 879	4 605	6 484	952	3 325	4 277	2 483	295	151.6	38.3	58.1			
Toukok.	Maj . . .	5 986	2 578	5 018	7 596	1 184	3 618	4 802	2 912	299	158.2	38.3	60.6			
Kesäk.	Juni . . .	5 772	2 809	4 000	6 809	1 122	3 568	4 690	2 941	272	145.2	43.2	62.7			
Heinäk.	Juli . . .	5 258	2 108	4 331	6 439	1 011	2 872	3 883	2 580	277	165.8	40.1	66.4			
Elok.	Aug. . . .	4 857	1 696	4 228	5 924	471	2 591	3 062	2 020	278	193.5	34.1	66.0			
Syysk.	Sept. . .	5 617	1 742	5 450	7 192	551	3 033	3 584	2 543	407	200.7	35.4	71.0			
Lokak.	Okt. . . .	5 928	2 235	5 532	7 767	437	2 843	3 280	2 450	357	236.8	31.5	74.7			
Marrask.	Nov. . . .	5 990	2 175	5 401	7 576	355	2 621	2 976	2 299	232	254.6	30.3	77.3			
Jouluk.	Dec. . . .	5 738	2 371	5 018	7 389	312	2 105	2 417	1 927	159	305.7	26.1	79.7			
Yht. • S:a	1) 25 153	—	55 835	—	—	—	34 676	—	27 937	3 201	161.0	50.0	80.6			

1) Ks. alav. s. 7*

1) Se noten å sid. 7*